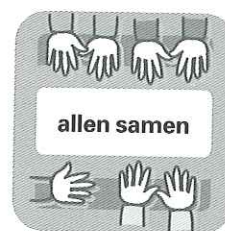

GEZELLIG LUISTEREN NAAR MUZIEK

Korte omschrijving:

Niet alleen de dieren zoeken beschutting, warmte en veiligheid in de winter. Ook de mensen doen dat. Ze zitten dan gezellig bij elkaar, vertellen verhalen of luisteren samen naar muziek. Deze gezellige sfeer willen we oproepen in deze les. We kiezen met opzet voor mooie vrolijke nummers van over de hele wereld.

Doelstellingen:

- **Ontwikkelingsdoelen – Eindtermen:**

ET 2.3.: De leerlingen kunnen openstaan voor hedendaagse muziek, muziek uit andere tijden, andere landen, andere culturen.

- **Leerplandoelen:**

De leerlingen staan open voor de muzikale uitdrukking van anderen, voor muziek uit andere culturen.

VVKBaO	OVSG	GO
5.7./14.2.: De kinderen staan open voor de muzikale uitdrukking van anderen.	III-12/ 4.2.: De kinderen maken kennis met de muziek van andere landen.	2.3.a.: De leerlingen staan open voor muziek uit andere culturen.

- **Aandachtspunten:**

Actief luisteren is vermoeiend. Je kan deze les dus splitsen in meerdere luistermomenten, bijvoorbeeld als onderdeel van een andere muzikles waarin veel gezongen wordt. Betrek de leerlingen actief bij het luisteren door hun mening te vragen. Hoe groter de inbreng van de leerlingen, hoe meer aandacht je zal kunnen opwekken.

- **Suggesties voor alternatieve doelstellingen:**

De leerlingen betonen door hun luisterhouding respect voor de muziek en de culturele uitingen van anderen.

Materiaal en ruimte:

Eenvoudig: CD speler, CD 1A tracks 43 tot 46

Avontuurlijk: eventueel een landkaart, muziek die de leerlingen zelf zingen of hebben meegebracht.

Ruimte: klaslokaal of een andere rustige luisteromgeving

Lesverloop: eenvoudig

Wat vooraf komt

- Zoek een geschikte locatie om met de leerlingen gezellig bij elkaar te zitten en rustig naar muziek te kunnen luisteren.
- Zorg voor een puik weergavetoestel en stel vooraf alle parameters al in: geluidsterkte, CD en de juiste track, zodat de leerlingen meteen gegrepen kunnen worden door de muziek.
- Zet of leg of... de leerlingen in een makkelijke houding en vraag aandacht voor jouw muziekkeuze.
- Zoek een muziekstuk dat je zelf bijzonder mooi vindt. Het hoeft daarom niet klassiek te zijn. Als het maar jouw keuze is en bij jou het gevoel van 'gezellig bij de haard' opwekt.

Instap: muziek om naar te luisteren

- Stel jouw muziekstuk voor. Hou het kort. Het is de bedoeling de leerlingen meteen in de sfeer te brengen, zonder hun aandacht meteen uit te putten. Vandaar dat je na ongeveer 1 minuut of maximum 2 minuten via de volumeknop de muziek laat uitfaden.
- Wat vonden de leerlingen nu van deze muziek? Ze mogen er over vertellen, maar hun reactie tijdens het luisteren heeft je als leerkracht al voldoende duidelijk gemaakt wat ze er van vinden.
- Bespreek met de leerlingen wat je van hen verwacht tijdens het spelen van de muziek:
 - Een luisterhouding: rustig en zonder de anderen te storen naar de muziek luisteren en blijven luisteren – zelfs al duurt het in jouw oren wat lang.
 - Respect voor de muziek: commentaar kan altijd achteraf. Ze krijgen er telkens de tijd voor. Maar: kan niet tijdens de muziek.
 - Concentratie: we verwachten dat je over de gespeelde muziek wat kan zeggen. M.a.w. dat je echt geluisterd hebt.

Leskern 1: Luisteren en bespreken

- We beginnen met een mooi nummer van bij ons. CD 1A, track 43: Wie vaart er mee? Duur: 1 minuut en 9 seconden. Het is een rustige wals met een heel mooie evolutie in de melodie. We zetten dit nummer met opzet vooraan in de les omdat de concentratie nu nog het hoogst is.
- De leerlingen luisteren en mogen pas achteraf vertellen wat ze van deze muziek vonden. Waar hebben ze aan gedacht of waar heeft deze muziek hen aan doen denken. Hadden ze dit soort muziek al eens ooit gehoord?
- Het muziekstuk is kort genoeg om het nu nog een keer te beluisteren.
- De tweede beluistering een heel andere waarde omdat de muziek vooraf besproken werd. Geef de leerlingen nog even de kans om ook na deze beluistering te reageren.

Leskern 2: Verschillen opmerken

- Als volgende muziekstuk spelen we een (kinder)dans uit Servië: Igra Kolo. CD 1A, track: 44, duur: 1 minuut en 6 seconden. Danskant heeft deze leuke dans uitgeschreven in boek en cd: de feestwinkel. Het lied gaat over een mooie jongen die de kring rondanst en die een lief meisje zoekt – en vice versa.
- De leerlingen luisteren. Ze mogen achteraf eerst vrij vertellen wat ze gehoord hebben.
- Nu stuur je bewust aan op de leskern: hebben ze verschillen gehoord met het eerste muziekstuk? Welke verschillen dan wel?
- De twee muziekstukken zijn kort genoeg om ze achter elkaar te beluisteren indien nodig. Een nuttige aanvulling.

Leskern 3: Luisteren naar een detail

- In het derde fragment komt de titel van de song voortdurend terug: EPUGUZU. Het is een moderne Afrikaanse song van Pierre Akendengue. CD 1A, track 45 Duur: 1 minuut en 30 seconden.

- Je vertelt vooraf aan de leerlingen dat het lied 'Epugunzu' heet en dat ze tijdens het beluisteren eens moeten proberen om dat Afrikaanse woord te horen in de tekst. Als ze het horen mogen ze hun hand opsteken om te tonen dat ze het gehoord hebben.
- Speel de muziek. Het luisteren naar een detail vergt erg veel inspanning en concentratie, maar de leerlingen krijgen echt de indruk mee te doen en 'in' het muziekstuk te zitten. Het is een echte uitdaging.
- Laat ze even reageren en napraten. Is het gelukt? Doen we het nog eens? Wellicht wel, want het is ook een mooi stuk muziek.

Leskern 4: Grappige muziek

- Ten slotte komt er nog een vierde stukje knotsgekke muziek. Spike Jones bewerkte een Hawaïaans strijdlid in zijn onovertroffen stijl. CD 1A, track 46. Duur: 1 minuut en 14 seconden. Spike Jones maakte in de jaren 40 en 50 allerlei persiflages op bekende muziekstukken. De leerlingen zouden deze muziek herkennen als achtergrond van tekenfilms van Walt Disney en Hannah Barbara. Dit stukje muziek werd gebruikt in een film van Jerry Lewis. Een toen bekende filmkomiek.
- Speel de muziek. De reacties van de leerlingen zullen er niet om liegen. Het is meteen een soort cool-down en er mag gelachen worden.
- Waar zit nu juist het grappige van deze muziek? Dat de muziek van Hawaï komt, dat weten ze wellicht niet, maar kunnen de leerlingen enkele elementen vinden?

Nagenieten en nabespreken

- Welk stuk muziek willen ze nog eens horen tot slot van de les? Kunnen ze hun keuze verklaren? Was dit een fijne les?
- Tot slot speel je de muziek van hun keuze.

Lesverloop: avontuurlijk

Je kan natuurlijk je eigen muziekkeuze maken en zelf op zoek gaan naar geschikte voorbeelden. Waarom niet. Dat is een pak creatiever en uitdagender. Hou dan wel rekening met het volgende:

- Muziek beluisteren is niet vrijblijvend: we zetten wat muziek op en voilà, 't is al goed! We streven wel degelijk doelstellingen na en daar moet aan gewerkt worden.
- Hou de gekozen muziekstukken kort. De aandachtsboog van deze kinderen is nog kort. Die van volwassenen in feite ook als de muziek hen niet bekend is of niet boeit.
- Let bij de keuze op de moeilijkheidsgraad van de muziek: vraag de meeste concentratie in het begin van de les.